

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEKLERİ YAYIN ORGANI

BATI TRAKYA'NIN SESi

EYLÜL 1991, YIL 4, SAYI 34
FİYATI: 5.000 TL.

**Batı Trakya Meselesi
İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları
Toplantısı'nda**

**Batı Trakya'da
Eşitlik, Dostluk ve Barış Partisi**

BATI TRAKYA'NIN S E S İ

Adres: Hacıbesiraga Tekkesi Sok. No: 5 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 527 68 57 - 526 80 58 Faks: 526 80 55

(AYDA BİR YAYINLANIR)

EYLÜL 34

Sahibi

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi Adına:
Tahsin Salhacıoğlu

Yazı İşleri Müdürü

Halit Eren

Akademik Kurul

Prof. Dr. Kemal Karpat, Prof. Dr. Oktay Aslanapa

Prof. Dr. Ali Alpaslan, Prof. Dr. Abdülhalük Çay, Prof. Dr. Mustafa Erkal

Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu, Prof. Dr. Cevdet Kuçük, Doç. Dr. Ümit Menç, Dhc. Dr. Özcan Mert

Doç. Dr. Cihat Ozonder, Yrd. Doç. Dr. İlhan Şahin, Yrd. Doç. Dr. Feridun Emecen

Yrd. Doç. Dr. Nejat Sefercioğlu, Yrd. Doç. Dr. M. Süreyya Şahin

Dr. Aydin Yüksel, Dr. Mustafa Rümenli

Temsilciliklerimiz

Adapazarı: Eski Belediye Altı No: 29 Tel: 122 01 - 112 77

Ankara: Akay Cad. 20/4 Bakanlıklar Tel: 125 77 87

Bursa: Atatürk Cad. Vakıflar İşhanı Kat: 4 No: 409 Tel: 22 40 49

İzmir: 1335 Sok. No: 1/1 Kat: 2 Çankaya Tel: 25 28 06

Izmit: Fethiye Cad. Gökseller Pasajı Kat: 4 Tel: 11 08 77

Bakırköy: Iskele Cad. Ruya Sok. No: 3/1 Tel: 542 14 02

Zeytinburnu: Telsiz Mah. Sümbül Sok. No: 1/1 Tel: 558 33 80

K.K. Türk Cumhuriyeti: Sabahattin Egeli P.K. 175 Girne

Almanya: Schwanthaler St. 155 8000 München 2 Tel: 502 42 33

Reklam Fiyatı: Arka Kapak: 4.000.000 TL İç Kapaklar: 3.000.000 TL

İç Sayfeler: 1.500.000 TL

Fiyatı: 5.000 TL

Yıllık Abone Ücreti: 50.000 TL (40 \$, 60 DM)

Abone Hesap No: Garanti Bankası Hasırolar Şubesi 6200209/2

Yazılardaki fikirler yazarlarına ait olup, dergiyi bağlamaz ve derginin aynı fikri taşıdığı anlamına gelmez.

BATI TRAKYA'NIN SESİ zikredilerek ictibas edilebilir.

Yazı İşleri, gönderilen yazıların değerlendirilmesinde bazı düzeltmeler ve kısaltmalar yapabilir.

BATI TRAKYA'NIN SESİ Dergisinin kapak, iç grafik düzeni, film, dizgi ve baskısı

REBEL Ofset ve Matbaacılık tarafından yapılmaktadır. Tel: 576 24 15 Fax: 576 24 15

İÇİNDEKİLER

2	
Editörden	
3	
Batı Trakya Meselesi İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Toplantısı'nda	
5	
Yunan Heyeti Toplantısından Kaçıtı	
6	
Batı Trakya'da Eşitlik, Dostluk ve Barış Partisi	
8	
Batı Trakya Türkleri'nin Meseleleri AGİK İnsani Boyut Toplantısı'nda	
10	
Türkiye Yunanistan'ı AGİK Toplantısı'nda Teşhir Etti	
11	
Türkiye'den Batı Trakya İçin Birleşmiş Milletler'e Başvuru	
12	
Dedeağac'ta Türk Evleri Yıkıldı	
13	
Batı Trakya Türkü İnsanca Yaşamalıdır	
14	
Batı Trakya'da Baskılar Sürüyor	
14	
ABD li Türkler'den Batı Trakya Türkleri'ne Destek	
15	
Genel Başkan Tahsin Salihoglu'ndan Başpiskopos Dimitrios' e Mektup	
16	
Yunan Zulmüne İstanbul'da Protesto	
17	
Yunan Baskıları Almanya'da Protesto Edildi	
19	
Yalova Şubesi'nin 1. Olağan Kongresi Yapıldı	
20	
Bulgaristan Türkleri Şiiri'nde Batı Trakya Türkleri	
Feyyaz Sağlam	
21	
Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği'nin Fener Kilisesi Önünde Yaptığı Eyleme	
Destek Mektupları	

EDİTÖRDEN

Değerli Okuyucularımız,

Bildiğiniz gibi Ağustos sayımızı İskeçe müftülük olaylarına ve İstanbul Fener Ortodoks Kilisesi eylemine ayırmıştık. Böylece Ağustos sayımızda yayınlamadığımız bazı konular elinizdeki Eylül sayımıza sarkmış oldu.

Ağustos 1991'in ilk günlerinde (4-8 Ağustos 1991) İstanbul Hilton Oteli Konferans Salonu'nda "İslam Ülkeleri 20. Dışişleri Bakanları Toplantısı" yapıldı. Bu önemli milletlerarası toplantıya, Batı Trakya Türklerinin Lideri ve Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet, İskeçe Bağımsız Milletvekili Ahmet Fakoğlu, Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif ve İskeçe Müftüsü Mehmet Emin Aga' dan oluşan bir heyet katılmış ve Batı Trakya Türklerinin meselelerini dile getirmiştir. Dört gün süren toplantı sonunda yayınlanan nihai bildirinin 50. maddesi Batı Trakya Türkleri'nin meselelerine ayrılmıştır. Bu toplantı sırasında Dr. Sadık Ahmet, İslam Konferansı Teşkilatı Genel Sekreteri Hamid El-Gabid ile özel bir görüşme yapmış ve Yunanistan'ın, Batı Trakya'da yaşayan Türk'e uyguladığı baskuları detaylı olarak anlatmış ve kendisinden destek istemiştir. Batı Trakya Türkleri açısından çok faydalı olan bu toplantı, Eylül sayımızın kapak konusunu oluşturdu.

Temeli, Haziran 1989 seçimlerinde atılan Bağımsız Liste Hareketi, iki yıl gibi kısa bir zaman sonra, bütün Batı Trakya Türkleri'ni temsil eden bir siyasi partiye dönüştü. Batı Trakya Türkleri'nin Lideri ve Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet, uzun süreden beri, 26 arkadaşı ile birlikte üzerinde çalıştığı partinin tüzüğüne son şeklini vererek, Yunanistan Yüksek Mahkemesi'ne verdi. Batı Trakya Türkleri'nin haklarını milletlerarası siyasi platformlarda arayacak ve meselelerini daha etkili bir şekilde dile getirecek olan "**EŞİTLİK, DOSTLUK VE BARIŞ PARTİSİ**", işte böylece doğdu. Bu konuya ilgili haber ve röportajımızı ilgili sayfalarımızda okuyacaksınız.

Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'da yapılan "**AGİK İnsani Boyut Toplantısı**" da, Batı Trakya Türklerine uygulanan Yunan baskularını dünya kamuoyuna duyurma açısından büyük bir fırsat idi. Batı Trakya Türk Toplumu'nun Lideri Dr. Sadık Ahmet, bu toplantılarla da katılarak, AGİK antlaşmasına imza atmış olan Yunanistan'ın, Batı Trakya Türkleri'ne uyguladığı baskuları, diğer imzacı devletlerin temsilcilerine belgeleriyle anlattı.

Batı Trakya Türkleri haklı mücadelelerinde çok kısa zamanda önemli mesafeler katetmiş bulunuyor. Dr. Sadık Ahmet'in önderliğinde kurulan **EŞİTLİK DOSTLUK VE BARIŞ PARTİSİ** ile şimdi yepyeni bir dönem başlıyor. Bu yeni dönem, Batı Trakya Türkleri'nin haklı davalarında başarıya ulaşacağı tarihi bir dönem olacaktır. Mutlak zafer, hak arama mücadelelerinde birbirine kenetlenmiş ve yek vilçit olmuş soydaşlarımızdır. Ve bizim buna inancımız tamdır...

Batı Trakya'nın Sesi

Batı Trakya Meselesi İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı'nda

BTS AJANSI

(İstanbul) Batı Trakya Müslüman Türk Toplumu'nun meseleleri ve maruz kaldıkları baskın-

lar, İslam Ülkeleri 20. Dışişleri Bakanları Toplantısı'nda gündeme getirildi.

İstanbul Hilton Oteli Toplantı Salonu'nda, 4-8 Ağustos 1991 tarihleri arasında yapılan konfe-

ransa, Batı Trakya Türkleri'nin temsilci, Batı Trakya Türklerinin lideri ve Gümülcine bağımsız milletvekisi Dr. Sadık Ahmet, Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif, Iskeçe bağımsız milletvekili

Batı Trakya Türkleri'nin lideri ve Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet, İslam Konferansı Genel Sekreteri Hamid El-Gabid'le özel bir görüşme yaptı. Görüşmede dergimizin Yazışları Müdürü Halit Eren de bulundu.

Foto: BTS AJANSI

Ahmet Faikoğlu ile İşkeçe müftüsü Mehmet Emin Aga katıldılar. Başkanlığını Türkiye Dışişleri Bakanı Safa Giray'ın yürüttüğü ve 45 İslam ülkesi dışişleri bakanlarının katıldığı toplantıda, İslam dünyasının çeşitli meseleleri görüşüldü. Sovyetler Birliği ve Balkanlardaki Müslüman topluluklar da konferansa katıldılar ve temsil ettikleri Müslüman toplumların problemlerini dile getirdiler.

Konferansı başından sonuna kadar takip eden Dr. Sadık Ahmet konferans çalışmalarını ve konferans sırasında yaptığı ikili görüşmeler hakkında şunları söyledi: "İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı, Batı

Trakya Türk Müslüman Toplumu açısından çok yararlı oldu. Konferans sonunda yayınlanan nihai bildirinin 50. maddesi, "Konferans, Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığının hak ve hürriyetlerinin inkar ve ihlal edildiğini endişe ile kaydetmektedir. Bireysel ve toplumsal hak ve hürriyetlere tam olarak saygı duymanın gerekliliğini israrla belirtmektedir", şeklinde toplumumuz meselelerine yer verdi. Konferans sırasında Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı'nın teklifi üzerine, önumüzdeki ayıllarda "Dünya Müslüman Azınlıklar Toplantısı" yapılması kararlaştırıldı. Merkezi Mekke'de bulunan Dünya İslam Basın Ajansı (İ.I.N.A.) Başkanı toplu-

mumuzun meselelerini dünya kamuoyuna anlatacağını açıkladı.

Bu arada konferans çalışmalarından yararlanarak çeşitli sahisiyetlerde görüşmelerde bulunurdum. Bunlar arasında İslam Konferansı Genel Sekreteri Hamid El-Gabid, Rabita Başkanı Ömer Nazif, Dünya İslam Azınlıklar Başkanı ve Sekreterya'nın çeşitli bölgelerinin başkanları yer almaktadır. Herbiri ne toplumumuzun problemlerini ayrıntıları ve belgeleri ile anlatım, İslam Konferansı Genel Sekreteri'ni Batı Trakya'ya davet ettim. O da prensip olarak bu teklifi kabul etti."

İslam Konferansı Teşkilatı Genel Sekreteri Hamid El-Gabid, Batı Trakya Müslüman Türk Toplumu'nun meselelerini uluslararası platformlarda dile getireceğini söyledi.

Foto: BTS AJANSI

Dr. Sadık Ahmet, İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Toplantısı'nın tamamlanmasından sonra Ankara'ya giderek Başbakan Mesut Yılmaz'la özel bir görüşme yaptı.

Ziyaret amacının, Başbakan Mesut Yılmazı yeni görevinden dolayı kutlamak olduğunu belirten Dr. Sadık Ahmet, Başba-

kan Yılmaz'la yaptığı görüşme hakkında şunları söyledi:

"Sayın Yılmaz, Batı Trakya Türk Toplumu'nun son durumu hakkında bilgi isterken "Yakın geçmiş Dışişleri Bakanlığı görevimden dolayı biliyordum" dedi. Son zamanlarda Avrupa ve ABD'deki temaslarım hakkında bilgi aldı. Dünyadaki Tüm Türk-

lerle ilgilişini söyleyen saygı başbakan, "Batı Trakya'daki soydaşlarına özel bir ilgi duyuyorum. Karşılaştıkları meseleleri yakından izliyorum. Türkiye olarak üzerimize düşen yükümlülükleri gerekliliği biçimde yerine getireceğimizden ve haklı davalarının destekçisi olacağımızdan soydaşlarımız emin olabilirler" dedi."

• • •

Yunan heyeti toplantıdan kaçtı

BTS AJANSI

(Cenevre) Birleşmiş Milletler "Irk Aynının Önlenmesi ve Azınlıkların Hımyesi Alt Komisyonun"un 43. dönem toplantılarında, Türk heyetinin Batı Trakya'daki Türklerle ilgili gerçekleri gözler önüne sermesi üzerine, Yunan heyeti verecek cevap bulamadı ve toplantı salonunu terketti.

Toplantının son oturumunda alt komisyonun Yunanistan'a yönettiği Batı Trakya'daki Türklerle ilgili sorulara, Yunan heyetinin gerçek dışı bilgiler vermesi başta, Cenevre'deki BM Daimi temsilcisi Büyükelçi Gündüz aktan olmak üzere Türk delegasyonunun gözünden kaçmadı. Oturumda söz alan Gündüz Aktan, bu bölgede Türk Toplumu tarafından seçilen müftülerin Yunan hükümeti tarafından ta-

nınmamasının dünyada hiçbir benzeri bulunmayan bir uygulama olduğunu, Hıristiyan hükümetin Müslümanlar için Müftü atamasının da benzeri görülmemiş bir olay olduğunu vurguladı.

Gündüz Aktan'ın konuşmasından sonra kendilerine bir hayli soru sorulacağını anlayan Yunan heyeti salondan apartolar ayrılarak çareyi kaçmaktadır buldu.

Batı Trakya'da Eşitlik, Dostluk ve Barış Partisi

BTS AJANSI

(Gümülcine) Batı Trakya Türk Toplumunun Lideri ve Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet, kurduğu "Eşitlik, Dostluk ve Barış Partisi" için 12 Eylül 1991 tarihinde Yunan makamlarına resmen başvuruda bulundu.

Başvurusunda partisinin, demokratik sisteme, insan haklarına, kişi özgürlüklerine saygılı olduğunu belirten Dr. Sadık Ahmet, amaçlarının yönetim tarafından dağıtılmak istenen Batı Trakya Türk Toplumu'nun bir merkezde toplanmasını ve bilinçlenmesini, daha iyi bir hayat sürmesini sağlamak olduğunu kaydetti.

Yunanistan çapında yüzde 3'lük barajı aşamayacaklarının bilincinde olduklarıını ifade eden Dr. Sadık Ahmet, buna karşılık mahalli idarelerde söz sahibi olmayı ve Türk Toplumunun haklarını dünya çapında savunmayı istediklerini söyledi.

Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet şöyle devam etti: "1989 öncesi, siyasi

partilerden çıkan sözde azınlık milletvekillерini gördük. Böyle milletvekilleri çıkaracağımıza hiç çıkarmayalım daha iyi. Amanımız Türk Toplumunun dağılmadan haklarını korumak olduğu gibi ilerde haklarını savu-

mizi engelleleyecek yüzde 3'lük bir baraj koydular. Böyle bir uygulama dünyanın hiçbir ülkesinde yok."

Dr. Sadık Ahmet, partisinin 26 kurucu üyesi bulunduğu ve en kısa zamanda üye kaydına başlayacaklarını belirterek, Almanya ve Türkiye'de de şube açmayı planladıklarını söyledi.

Eşitlik, Dostluk ve Barış Partisi'nin amblemi, etrafında zeytin dalları bulunan bir daire içindeki beyaz bir güvercinden oluşuyor.

Batı Trakya Türklerinin Lideri ve Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet kurduğu partile ilgili olarak sorularımızı cevapladı.

BTS: Kurduğunuz parteye Eşitlik, Dostluk ve Barış adını verdiniz bu kavramları açıklamışınız?

Dr. Sadık : Partiye Eşitlik, Dostluk ve Barış adını vermemizin sebebi bu kelimelerin ifade ettiği anımların tatbikat sahasında az görülmüşindendir. Aslında: herkesin, her kurum ve yönetimin ağızından düşürmedi-

Batı Trakya Türk Toplumu'nun Lideri ve Eşitlik Dostluk ve Barış Partisi'nin kurucusu Dr. Sadık Ahmet.

nacık kişilerin de yetiştirilmesidir."

Dr. Sadık Ahmet, Yunanistan'da yürürlükte olan seçim sisteminin getirdiği engellerin Yunan Anayasası'na ve insan haklarına aykırı olduğunu vurgulayarak şöyle konuştu: "Batı Trakya'da bağımsız Türk milletvekili seçilmesi yönetimin hoşuna gitmediği için bizim seçilme-

gi, olmasını, uygulamasını gerçek olarak arzu ettiğidir. Bu kelemlerin anımlarına, günlük hayatımızda ne kadar çok yaklaşırsak insanlığı koruma ve yaşatmak için en büyük katkıda bulunuruz.

BTS: Yunanistan'da insanlık ve azınlık hakları göz göre göre ihlal edilen Batı Trakya Türkleri'nin hak arama mücadeleşinde bağımsız liste hareketini başlatan ve ilk bağımsız milletvekili olarak Yunanistan Parlamentosu'na giren bir lider olarak, bize kurduğunuz bu partinin kuruluş hikayesini anlatır misiniz?

Dr. Sadık: Bağımsız milletvekili seçme ihtiyacı, partilerden seçilen azınlık milletvekillerinin parti tüzüğünü aşarak azınlık sorunlarını dile getirme imkanı bulamamalarından doğmuştur. Seçilen temsilciler azınlıktan

"Partinin ilerideki yıllarda yapacağı çalışmalar gerçekten çok önemli. Gelişen ve değişen dünya koşulları arasında azınlığımız kendine layık olan yeri alacaktır. Böyle bir yere ancak sistemli çalışma ve doğru karar vererek geleceğiz. Kurduğumuz parti ile son yıllarda azınlık, bulunduğu yerde en iyi kararı vermiş bulunmaktadır."

uzak kalmışlardır. Hiçbir zaman toplumla işbirliğine gitmemiştir. Yurt içi ve yurt dışında azınlığı temsilen çekinmişlerdir. Bu durum karşısında

toplumun bağımsız milletvekili seçmesinin uygun olacağını uzun zaman anlıttım ve netice de toplumumuz 1989 Haziran seçimlerinde ilk defa bağımsız milletvekili seçerek kendi varlığını ispat etti. Bu sayede Batı Trakya Türk Toplumuna yönetim tarafından yapılan baskilar da tüm dünyaya duyuruldu.

Bağımsız milletvekilinin azınlığı bir araya topladığını ve haklarını ciddi bir şekilde savunduğunu gören hükümet seçim sistemini değiştirerek bağımsız adaylara da, dünya ülkeleri arasında benzeri olmayan, bir ülke barajı getirdi. Bu seçim sistemi azınlığın seçtiği kişinin kendisini Yunan meclisinde temsil etmesini engelliyor ve hükümet kendi doğrultusunda hareket edecek azınlık ferdini temsilci olarak görmek istiyor demektir.

Bu durum karşısında azınlığın yeniden 1989 öncesine dönerken, dağılıp partilere yem olmasına önlemek için bir Azınlık Partisi kurmayı uygun gördük. 12 Eylül 1991 tarihinde Atina'da Yüksek mahkemeye müracaatımızı 26 kurucu üye ile yaptık.

Amacımız, Azınlığı bir merkez etrafında toplamak, tek yönde doğru olarak bilinçlendirmek, ileriki yıllarda toplumumu zu idare edecek kişileri yetiştirmek.

Lider, toplumunu gelecekte rahata kavuşturan ve yerini dolduracak kişili yetiştirendir.

Parti içinde toplumun haklarını daha sağlıklı bir şekilde savunacağımıza inanıyorum.

BTS: Bu partinin Batı Trakya Türkleri'nin haklı davasındaki rolü hiç şüphesiz büyük olacaktır. Bu konuda partinin yapacağı çalışmalar hakkında, özellikleümüzdeki yıllarda olacak yeni gelişmeleri dikkate alarak neler söylemek isteriniz?

Dr. Sadık: Partinin ilerideki yıllarda yapacağı çalışmalar gerçekten çok önemli. Gelişen ve değişen dünya koşulları arasında azınlığımız kendine layık olan yeri alacaktır. Böyle bir yere ancak sistemli çalışma ve doğru karar vererek geleceğiz. Kurduğumuz parti ile son yıllarda azınlık, bulunduğu yerde en iyi kararı vermiş bulunmaktadır.

BTS: Bu meyanda gerek Yunanistan'da, gerek Türkiye'de ve gerekse dünyanın başka ülkelerinde yaşayan Batı Trakya Türkleri'ne mesajınız nedir?

Dr. Sadık: Dünyanın nerede olurlarsa olsunlar, Batı Trakya ve Balkanlardan herhangi bir sebep le uzaklaşmak veya uzaklaştırılmak mecburiyetinde kalmış olan Türkler bu topraklarda kardeşlerinin yaşadığı ve atalarının yattığını unutmamalıdır.

Bu açıdan bizlere destek olmaları, sorunlarımıza sahip çıkmaları, bizlere yapacakları en büyük iyilik ve insanlık borcu dur,

Batı Trakya Türkleri'nin Meseleleri AGİK İnsani Boyut Toplantısı'nda

BTS AJANSI

(Moskova) Batı Trakya Türkleri'nin Meseleleri, Ağustos ayında İstanbul'da gerçekleştirilen İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Toplantısı'ndan sonra, 13-20 Eylül 1991 tarihleri arasında Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'da düzenlenen AGİK İnsani Boyut Konferansı ve buna paralel olarak Uluslararası İnsan Hakları Teşkilatı (ISHR) Toplantısı'nda dile getirildi. Resmi adı ISHR olan Ulus-

lararası İnsan Hakları Teşkilatı toplantısında bir konuşma yapan Batı Trakya Türkleri'nin lideri ve Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet, Lozan Antlaşmasına göre Batı Trakya Türklerinin din ve eğitim konularında otonomi hakkına sahip olduğunu söyledi.

Moskova'da yapılan toplantıların 17 Eylül tarihindeki oturumunda söz alan Dr. Sadık Ahmet, muhabirimizin toplantıyla ilgili sorularını cevaplandırdı.

BTS: Sayın Dr. Sadık Ahmet, Amerika Birleşik Devletelerinden sonra, Sovyetler Birliği'ne giden ilk Batı Trakyalı Türk milletvekili olduğunuz. Bu gezinizin maksadı ne idi?

Dr. Sadık: Dünyanın ne resinde azınlıklarla ilgili bir toplantı varsa oraya gidip sorunları anlatmayı kendime bir görev kabul ediyorum. Dedığınız gibi ABD'den sonra Sovyetler Birliği'ne de gidip orada yapılan Uluslararası İnsan Hakları Teş-

Batı Trakya Türk Toplumu lideri Dr. Sadık Ahmet AGİK İnsani Boyut Toplantıları'na Katılmak üzere gittiği Moskova'da Kızıl Meydan'da

Foto: BTS AJANSI

kiliatının azınlıklarla ilgili çalışmalarına çağrılı olarak katıldım. Bu çalışmalar sırasında dünya-daki çeşitli ülke ve azınlık temsilcileri, azınlıklar hakkında bilgi-verdiler, broşürler dağıttılar ve gazetecilerin sorularını cevapladılar.

BTS: Sizin çalışmalarınız neler oldu?

Dr. Sadık: Teşkilat başkanı Alman Sylvia Wahling yönetiminde 17 Eylül günü yapılan toplantıda ben de konuşmacılar listesinde vardım. Konuşma öncesi-sinde salonda hazır bulunanlara İngilizce yazılmış on sayfalık bir rapor dağıttım. Bu raporda toplantıumuzun hemen bütün problemleri yer almaktadır. Bunları

konu başlıklarıyla şöyle özetleyebiliriz,

- a) Ekonomik problemler;
- b) Eğitim problemlerimiz;
- c) Müftülük sorunlarımız ve özellikle İskeçe'deki son olaylar;
- d) Vakıf idareleri;
- e) Vatandaşlık yasası;
- f) Yasak bölge;
- g) Basın-Yayın özgürlüğü;
- i) Seçim Yasasındaki %3 lük baraj;
- j) Türk Birlikleri'nin kapatılması vs.

Bu rapor dışında, soru-cevaplan da içine alırsak yaklaşık 3 saatlik bir konuşma yaptım. İngilizce olarak yaptığım bu konuşma,

anında Rusça'ya çevriliyordu.

Sorular daha ziyade Yunanlı temsilciler ve gazetecilerden geldi. Her birinin sorularını rahatlıkla cevaplandım tezlerini çürüttüm ve yabancı delegelerin de tatmin oldukları müşahade ettim. Özellikle, Lozan'a göre din ve eğitim sahasında otonom olmamız gerektiğini belgeleriyle anlatırken buna Yunanlılar dişinda tüm izleyenler katıldılar.

BTS: Toplantı vesilesiyle ikili temaslarınız oldu mu?

Dr. Sadık: Başta ABD heyet başkanı olmak üzere İtalya, Hollanda, İsviçre, Finlandiya, Arnavutluk vs ülkelerin temsilcileri ile görüşüp sorunlarını anlatma imkani buldum.

Dr. Sadık Ahmet, toplantı katılan Kırım Türklerinden Ayşe Seyit Muratova ve Gökoğuz Türkleri'nden Andre Biryaklı ile..

Foto:BTSAJANSI

**AGİK Toplantısı'nda, Batı Trakya Türkleri'ne
yapılan baskılar dile getirildi**

Türkiye, Yunanistan'ı AGİK Toplantısı'nda teşhir etti

BTS AJANSI

(Moskova) SSCB'nin başkenti Moskova'da yapılan AGİK İnsanı Boyut Toplantısı'nda Türkiye, Yunanistan'ın Batı Trakya Türkleri'nin haklarını ayaklar altına aldığı konferansa üye 38 Avrupa Ülkesine teşhir etti. Yunan temsilci Türkiye'nin açıklamalarını cevaplayamadı. Yunanistan, aynı cinsten tenkidleri dolayısıyla Türkiye yanında yer alan Arnavutluk'tan da bir darbe yedi. İsviçre temsilcisi ise Türkiye'nin şikayetlerinin dikkate alınmasını ve Batı Trakya Türkleri'nin haklarının korunmasını isteyen bir teşebbüste bulundu.

Türkiye'nin ağır konuşmasında, Batı Trakya'da Türklerle uygulanan vatandaşlıkta atılı-

ma, inşaat ruhsatı vermeme, eski evlerin onarımının engellenmesi, seçim kanununun değiştirilerek bağımsız milletvekili seçiminin engellenmesi, hak ve adalet sisteminin işletilmemesi, Türklerin elinden topraklarının alınması, eğitim alanında engel-

Diplomatik kaynaklar, Yunanistan'ın milletlerarası alanda giderek sıkıştığını fakat Batı Trakya'daki Türklerin durumunun düzeltilmesi için birşeyler yapmaya hâlâ yanaşmadıklarını bildirdiler.

lerin çıkarılması konuları üzerinde duruldu.

Yunanistan temsilcisi eleştirmenlere karşı sadece Lozan Antlaşması'nın uygulanmakta olduğunu öne sürerek mevcut okul ve caminin sayısı hakkında rakamlar verirken de inandırıcı olamadı.

Türkiye'nin girişimleri üzerine, Yunanistan'a durumu incelemek için Milletlerarası Af Örgütü ile Norveç ve Danimarka'dan birer gözlemci gönderildi.

Diplomatik kaynaklar, Yunanistan'ın milletlerarası alanda giderek sıkıştığını fakat Batı Trakya'daki Türklerin durumunun düzeltilmesi için birşeyler yapmaya hala yanaşmadıklarını bildirdiler.

Türkiye 'den Batı Trakya için Birleşmiş Milletler'e başvuru

BTS AJANSI

(İstanbul) Türkiye'nin Birleşmiş Milletler nezdindeki daimi temsilcisi Büyükelçi Gündüz Aktan, Yunanistan'ın Batı Trakya Türklerine yönelik dini hoşgörüsüzüğün ile ilgili olarak Birleşmiş Milletler özel raportörü Angelo Vidal D. Alemeida Ribeiro'ya bir mektup yolladı. Gündüz Aktan, İskeçe Müftüsünün görevden alınması konusunda gözönüne tutularak, Batı Trakya'da Yaşayan Türkler'in sorunlarının ele alınmasını istedi.

Büyükelçi Aktan'ın özel raportöre gönderdiği mektup şöyle:

"Yunanistan hükümetinin keyfi kararını ve seçilmiş İskeçe müftüsü Mehmet Emin Aga'ya karşı uygulanan şiddet metodlarını protesto etmek amacıyla 24 Ağustos 1991 günü Batı

Trakya Müslüman Türk Toplumu barışı, hatta pasif bir gösteri düzenlemiştir. Sözkonusu gösteri sadece sokakta oturma töreni ile sınırlı tutulmuştur.

Türkiye'nin Birleşmiş Milletler nezdindeki daimi temsilcisi Büyükelçi Gündüz Aktan, Yunanistan'ın Batı Trakya Türkleri'ne yönelik dini hoşgörüsüzüğün ile ilgili olarak Birleşmiş Milletler özel raportörü Angelo Vidal D. Alemeida Ribeiro'ya bir mektup yolladı. Gündüz Aktan, İskeçe Müftüsünün görevden alınması konusunda gözönüne tutularak, Batı Trakya'da Yaşayan Türkler'in sorunlarının ele alınmasını istedi.

Oysa bu göstericiler, organize ekipler halinde hareket eden ve şiddetli profesyonelce uygulanan çoğuluk Üyelerinin saldırısına uğramışlardır ve yaralananlar olmuştur. Bana ulaşan

bilgilerden, bu grupların olay yerinde bulunan gazetecilere de saldırdıkları ve 29 Ocak 1990'da Gümüçine'de cereyan eden müessif olaylar sırasında olduğu gibi polis kuvvetlerinin gözleri önünde azınlığa alt işyerlerini tahrif ettikleri ve polisin de oylara sonradan müdahale ettiği anlaşılmaktadır. Mahalli makamlarca yapılan açıklamaların aksine, azınlık nüfusundan yaralananların sayısının onlarca olduğu ifade edilmektedir.

Diğer tarafatan, Gümüçine'deki Kırma Halle Camii, 26 Ağustos gecesi kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından pencereden içeri patlayıcı atılarak bombalanmıştır. Patlamanın etkisiyle çıkan yangın, itfaîyenin zamanında müdahalesiyle önlenmiştir. Ancak bu olayın faileri maalesef yakalanamamıştır."

Dedeağac'ta Türk evleri yıkıldı

BTS AJANSI

(Gümülcine) Batı Trakya'nın Dedeağac şehrinde 7 Türk'ün evi ruhsatsız oldukları gerekçesiyle içindeki eşyalarla birlikte Yunan makamlarınca 19 Eylül 1991 tarihinde yıkıldı.

Batı Trakya Türklerinin lideri ve Gümülcine Bağımsız milletvekili Dr. Sadık Ahmet, olayı insanlık için utanç verici bir rezalet olarak nitelendi. Dr. Sadık Ahmet, Nisan 1990 seçimlerinden sonra Miçotakis'le yaptığı görüşmede, en önemli konulardan biri olarak kaçak inşaatlar konusunu ele aldığılarını belirterek, şöyle konuştu: "Bu görüşme sırasında başbakan bana

"Yerel Yunan makamları sistemli bir şekilde Türklerle konut inşa ve onarım izni vermemektedir. Türkleri Bölgeden göç ettirmeyi amaçlayan bu ayrımcı muamele, soydaşlarımız üzerinde, Yunan makamları tarafından uygulanan baskılardan sadece birisidir".

aynen, "Bu insanları kaçak inşaat yapmaya biz mecbur ediyoruz; çünkü kendilerine inşaat izni vermiyoruz. Bu konuya biz de ilgileneneceğim." demiştir. Şimdi güpegündüz, hem de eşyalarıyla birlikte Dedeağac'taki Türk evlerinin yerle bir edilmesi sayın başbakanın özel ilgisi sonucu mu olmuştur bileyimiyorum."

Iskeçe bağımsız milletvekili Ahmet Faikoğlu da, Yunanistan başbakanı Konstantin Mitçotakis'e bir faks çekerek olayı kınadığını bildirdi. Faikoğlu, Başbakan Mitçotakis'e çektiği faksta şöyle dedi: "Bu fakir insanlar hayatları boyunca, ruhsatsız inşaat yapmak suretiyle bir kez yasadışı iş yapmışlarsa; sizin de bildığınız gibi gelmiş geçmiş Yunan hükümetleri, bu insanlara inşaat izni vermemek suretiyle 35 yıldan beri kanunsuzluk yapıyor."

Konuya ilgili olarak bir açıklama yapan Türk Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Vekili Ferhat Ataman, 19 Eylül 1991 perşembe günü sabahın erken saatlerinde Türklerle ait binaların

çok sayıda Yunan polisi tarafından basılarak sahiplerinin zorla dışarı çıkarıldıklarını, binaların içindeki eşyalarla birlikte yıkıldığı söyledi.

Bu yıkım olaylarının Batı Trakya'daki Türklerle daha önce de uygulandığını hatırlatan Ferhat Ataman, şöyle devam etti: "Yerel Yunan makamları sistemli bir şekilde Türklerle konut inşa ve onarım izni vermemektedir. Türkleri bölgeden göç ettirmeyi amaçlayan bu ayrımcı muamele, soydaşlarımız üzerinde, Yunan makamları tarafından uygulanan baskılardan sadece birisidir.

Geçtiğimiz Mayıs ayında Batı Trakya'ya yaptığı ziyaret sırasında Başbakan Mitçotakis azınlık mensuplarına eşit muamelede bulunacağını ifade etmiştir. En Üst düzeyde yapılan bu gibi beyanlara rağmen, Yunan makamlarının bu konuda samimi olmadıklarının açık göstergesidir. Soydaşlarımızın konut sahibi olmak gibi en tabii hakkının polis zoru ile elinden alınmasını amaçlayan bu uygulamalara son verilmesini bekliyoruz."

Batı Trakya Türkleri'ne yapılan baskılar BM Komisyonu'nda dile getirildi

Batı Trakya Türk'ü insanca yaşamalıdır

BTS AJANSI

(Cenevre) Batı Trakya Türkleri'nin maruz kaldıkları baskılar ve karşılaşıkları problemler, Cenevre'de çalışmaları süren "BM Ayrımcılığı Önlenmesi ve Azınlıklar Alt Komisyonunda" gündeme geldi.

Toplantının 20 Ağustos 1991 günündeki oturumunda bir konuşma yapan Türkiye'nin BM Cenevre Ofisi nezdindeki daimi temsilcisi Büyükelçi Gündüz Aktan, Türkiye'nin Batı Trakya ile ilgili herhangi bir emeli olmadığını kesin bir dille ifade ettikten sonra, Türk Hükümetinin bu konuyu Türk-Yunan diyalogu çerçevesinde ele almaya hazır olduğunu belirtti.

Büyükelçi Aktan, "Yegane

Büyükelçi Aktan, "yegane amacımız Yunanistan'da yaşayan Müslüman Türklerin, Lozan Antlaşması da dahil, uluslararası hukuk kurallarına uygun şekilde, insan hakları ve özgürlüklerinden yararlandığını görmektir."

amacımız Yunanistan'da yaşayan Müslüman Türklerin, Lozan Antlaşması da dahil, uluslararası hukuk kurallarına uygun şekilde, insan hakları ve özgürlüklerinden yararlandığını görmektir." dedi. Yunanstandaki Batı Trakya Türkleri'nin birinci meselesinin kimlik meselesi olduğunu belirten Aktan, "Bu mesele isimlerinde Türk kelimesi olduğu için azınlık derneklerini kapatan 1987 tarihli kararla yeni bir boyut kazanmıştır" dedi.

Bağımsız milletvekilleri için ülke çapında yüzde üç oy alma barajını getiren yeni Yunan seçim yasasını eleştiren Aktan, "Bu görülmemiş yasa, iki Türk milletvekilinin kısa kariyerini gelecek seçimlerle sona erdirecektir" dedi.

Türklerin Müftülerinin Yunan hükümeti tarafından belirlenmesini de eleştiren Aktan, "Bu, dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen bir uygulamadır ve AT Üyesi Yunanistan budur" dedi.

AGİK Toplantısı'nda ABD'yi temsil eden Büyükelçi Max Kampelman:

"Batı Trakya'da baskılar sürüyor"

Batı Trakya'da ciddi olayların olduğunu kabul eden Kampelman, "Üzüntü ile söylüyorum, insan hakları ihlalleri hala devam ediyor, bazı bölgelerde yoğunlaştı" şeklinde konuştu.

BTS AJANSI

(Washington) SSCB'nin başkenti Moskova'da yapılan AGİK İnsani Boyut Konferansı'nda ABD heyetine başkanlık eden Büyükelçi Max Kampelman, Batı Trakya'daki Türklerle yönelik baskılann farkında ol-

duklarını söyledi.

Kampelman, "Batı Trakya'nın ciddi bir konu olduğunu billyorum" dedi. Konuya ilgili olarak gazetecilere bilgi veren Max Kampelman, Batı Trakya Türklerine ilişkin soruyu cevaplandırırken genel ifadeler kulla-

narak, "ABD bütün baskılara ve azınlıklara karşı ayrılmamasına karşıdır" diye konuştu.

ABDDışişleri Bakanlığı 1991 başında yayınladığı İnsan Hakkı Raporu'nda, Batı Trakya Türklerine yapılan baskılara dengenmiş ve bunları tenkit etmişti.

• • •

ABD'li Türkler'den Batı Trakya Türkleri'ne destek

BTS AJANSI

(New-York) Amerika'da yaşayan Türkler, Batı Trakya'da yaşayan soydaşlarını yalnız bırakmadı. Yunanistan'da Batı Trakya Müslüman Türk Toplumu'na yapılan baskılann artması, dini ve insani haklarına yapılan saldırıların sürmesi üzerine Amerikalı Türkler, Yunanistan'ı şiddetle kınayarak bu uygulamaya bir son verilmesi için kampanya başlattılar.

Batı Trakya'daki gelişmeleri büyük bir dikkatle takip eden Türkler, protesto gösterileri ve yürüyüşlerden sonra, şimdi de imza ve mektup kampanyası başlattı.

ABD'li Türkler üç gün içinde 2 bin imza toplayarak, bu imzaları BM Genel Sekreteri Perez de Cuellar, Başkan George Bush, Helsinki İnsan Hakları Komisyonu ve ABD Kongre Üyeleri ile Basın'a gönderdiler.

Türk-Amerikan Kadınlar Birliği Başkanı Ayten Sandıkçıoğlu yayınladığı bildiride "İskeçe Müftüsü M. Emin Aga'nın görevinden uzaklaştırılması ile başlayan olaylar, tüm insan hakları anlaşmalarına imza atmış Yunanistan için tarihi bir yüksəklığıdır. Bu ilkdede yaşayan soydaşlarımızın haklarını aramak, insanlık haklarına zahip çıkmak en büyük görevimizdir. Bunun için sonuna kadar mücadele edeceğiz" dedi.

Genel Başkan Tahsin Salihoglu'ndan Başpiskopos Dimitrios I'e mektup

BTS AJANSI

(İstanbul) Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoglu, İstanbul Ortodoks Başpiskoposu Dimitrios I'ye bir mektup göndererek görüşme talebinde bulundu.

Genel Başkan Tahsin Salihoglu, 12 Eylül 1991 tarihinde İstanbul Ortodoks Başpiskoposu Dimitrios I'ye yazdığı mektupta şöyle dedi: "Malum olduğu üzere Batı Trakya'da yaşayan 150 bin Müslüman Türk'ün mülküleri son yıllarda Yunan devleti tarafından atanmaya başlamıştır. Atanan bu müftüler dini görevden ziyade siyasi makamlarla Yunan devleti tarafından kullanılmaktadır.

Dini bir müessesenin başı ve aynı zamanda Türk vatandaşlığı olmanız hasebiyle bu hususları görüşmek üzere bir randevu talebinde bulunuyoruz. Bilvesile Yüce Allah'ın cumlemizi doğru yola iletmesini ve rahmet etmesini niyaz ederim."

Kuruluş Tarihi: 1940
BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZİ

Hizmet Ofisi: Taksim Mah. No: 9-34100 Çubuklu-İSTANBUL
Tel: 527 00 57 - 526 00 58 Tele: 526 00 56

Tatvanlı, 12 Eylül 1991

İSTANBUL ORTODOKS BAŞPİSKOPOSU İNİTRIOS İ

FENER - İSTANBUL

Malum olduğu üzere Batı Trakya'da yaşayan 150 bin Müslüman Türk'ün mülküleri son yıllarda Yunan devleti tarafından atanmaya başlamıştır. Atanan bu müftüler dini görevden ziyade siyasi makamlarla Yunan devleti tarafından kullanılmaktadır.

Bini bir müessesenin başı ve aynı zamanda Türk vatandaşlığı olmanız hasebiyle bu hususları görüşmek üzere bir randevu talebinde bulunuyoruz. Bilvesile Yüce Allah'ın cumlemizi doğru yola iletmesini ve rahmet etmesini niyaz ederim,

İlçe: 34340 - Mahalle: 34340 - Nömr: 34340 - Posta: 34340 - İstiklal Mah. 34340 - Tel: 527 00 57 - 526 00 58 - Tele: 526 00 56

Yunan zulmüne İstanbul'da protesto

BTS AJANSI

(İstanbul) Yunanistan'ın Batı Trakya'da yaşayan Türkler'e karşı uyguladığı baskı ve zulümler, İstanbul'da çok sayıda vatandaşın katıldığı bir yürüyüşle protesto edildi.

Milliyetçi Çalışma Partisi İstanbul İl Başkanlığı tarafından 2 Eylül tarihinde düzenlenen ve Taksim meydanından başlayıp

MÇP İstanbul İl Teşkilatı Batı Trakya'da Türkler'e yapılan insanlık dışı baskı ve saldırılan kınayan bir gösteri yürüyüşü yaptı ve Yunan Başkonsolosluğu'na siyah çelenk bıraktı. Foto BTS AJANSI

Yunanistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu önünde biten protesto yürüyüşüne 3 bine yakın vatandaş katıldı.

Yunan Konsolosluğu önüne gelen vatandaşlar, Yunanistan hükümetinin Batı Trakya Türk-

leri üzerindeki baskılardan kınayan sloganlar attılar.

Yunanistan'ın, Batı Trakya'da yaşayan Türkler'e uyguladığı baskıları protesto eden MÇP İstanbul İl Başkanı Dr. Selim Kaptanoğlu, Yunanistan Başkonsolosluğu önüne bir siyah çelenk bıraktı.

Burada bir konuşma yapan MÇP İstanbul İl Başkanı Dr. Selim Kaptanoğlu, Yunanis-

tanın, hakları ikili anlaşmalarla garanti altına alınmış olan Batı Trakya Türklerine ağır baskular uyguladığını söyledi.

Son olarak, İskçe Müftüsü'nü polis gücüyle görevinden alarak yerine istenmeyen bir ki-

şiyi tayin eden Yunanistan'a karşı verilecek en güzel cevabın devletler arası münasebetlerde en geçerli metod olan mütekabiliyet esasını uygulamak olduğunu ifade etti. Selim Kaptanoğlu bu konuda şöyle dedi: "Mazlum insanlara baskı yaparıları burada hep birlikte lanetliyoruz. Mademki Batı Trakya'da Türkler tarafından seçilen müftüler, Yunan makamları tarafından zorla görevlerinden alınıyor, o zaman biz de buradaki Rum Ortodoks Patriğini görevinden alıp yerine uygun birisini tayin edelim."

Ote yandan TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Adnan Tutkun, "Yunan yetkililerin ve fana-tik grupların Batı Trakya'da Türk azınlığının hak ve özgürlüklerine sistemli yoğun saldırısı, devamına izin verilemeyecek ve verilmemesi gereken boyuta ulaştı" dedi.

Adnan Tutkun, AT ülkeleri, Balkan ülkeleri, ABD ve İslam Ülkeleri Parlamento Dışişleri Komisyon Başkanlarına gönderdiği mektupta, Yunanistan'ın Türk Müslüman azınlığa uyguladığı baskı ve şiddeti şikayet etti.

Yunan baskıları Almanya'da protesto edildi.

BTS AJANSI

(Frankfurt) Yunanistan'ın Batı Trakya'da Türklerle uyguladığı ırkçı politika ve baskılar, dini müesseselere yapılan müdahaleler, İskeçe Müftüsü M. Emin Aga'nın görevinden zorla alınmasını protesto etmek amacıyla

Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Cafer Alioğlu: "Bu duruma artık daha fazla seyirci kalınamaz. Mücadelemize milletlerarası alanda devam edeceğiz. Lozan'a imza koyan devletler, Batı Trakya Türklerinin Lozan'da tanınan hakları verilinceye kadar Yunan hükümetine siyasi baskı yapmalıdır."

Almanya'da Yaşayan Batı Trakyalı Türkler, Yunan Hükümetinin Batı Trakyalı Türklerle karşı yürüttüğü insanlık dışı baskıları Frankfurt Yunan Konsolosluğu önünde yürüyerek taşıdıkları pankart ve dövizlerle protesto ettiler.

Foto: BTS AJANSI

oturma eylemi yapan Müslüman Türkler'e karşı girişilen saldırılar, Almanya'da yaşayan Batı Trakyalı Türkler tarafından 7 Eylül 1991 günü Frankfurt'ta büyük bir gösteri yürüyüşü ile protesto edildi.

Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu tarafından düzenlenen protesto gösterisinde, ikibinden fazla Türk, ellerinde Yunanistan'ı kınaman ve üzerlerinde "Kanun önünde eşitlik istiyoruz", "Tayinle müftü istemiyoruz", "Lozan

tek taraflı ihlal edilemez" ifadele ri bulunan pankartlarla Frankfurt istasyonundan Yunan Başkonsolosluğu'na kadar yürüdüler. Başkonsolosluğun kapısına bir de siyah çelenk koyan Batı Trakyalı Türkler, attıkları sloganlarla da Yunan hükümetinden, vatandaşlarına eşit davranışmasını ve insan haklarına saygılı olmasını istediler.

Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyon Başkanı Cafer Alioğlu, Yunan konsolosluğu önünde yaptığı ko-

nuşmada, Atina hükümetinin Batı Trakya'da Türklerle karşı uyguladığı baskıyı doruk noktasına çıkardığını belirterek, mal ve can güvenliklerinin tehlkiye girdiğini, din ve vicdan hürriyetlerinin kalmadığını ifade etti. Yunan hükümetinin Batı Trakya Türklerine eşit vatandaşlık hakkının olmasını östeyen Cafer Alioğlu, bu duruma artık seyirci kalamayacaklarını ve mücadelelerine milletlerarası alanda devam edeceklerini bildirdi. Alioğlu, Lozan'a imza koyan devletlerden,

Cafer Alioğlu başkanlığında Batı Trakyalı Türklerden oluşan topluluk Frankfurtta bulunan Yunan Konsolosluğu kapısına "siyah çelenk" bıraktılar.

Foto: BTS AJANSI

EYLÜL'91

Yalova Şubesi'nin 1. Olağan Kongresi yapıldı

Başkan: Mehmet Atakan

BTS AJANSI

(İstanbul) Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Yalova Şubesi'nin 1. Olağan Kongresi 15 Eylül 1991 Pazar günü Yalova'da yapıldı. İki listenin katıldığı kongrede seçimi, kullanılan 78 oydan 46'sını alan Mehmet Atakan'ın başkanlığındaki liste kazandı.

Yalova Şubesi 1. Olağan Kongresini kazanan liste daha sonra şu şekilde görev bölümünü yaptı:

Yönetim Kurulu: Mehmet Atakan-Başkan, Hüseyin Arabacıoğlu- 2. Başkan, Muammer O Yüzbaşı-Sekreter, Mustafa Çavuşoğlu-Teşkilat Kolu, Sebahattin Sakin-Veznedar, Ali Mustafa-Muhasip, Mustafa Güler-Kültür ve Spor Kolu

Yönetim Kurulu yedekleri:

1-Hamdi Ali Sali 2-Şevket Mümin 3-Recep Faiçoğlu 4-Ahmet Tavlık 5-Salih Eratlı 6-Ali Tevfikoğlu 7- Selahattin İbrahimoğlu

Yönetim Kurulu Yedekleri: 1- Teoman Rodoplu 2-Recep Hacı Hüseyin 3-Hüseyin Keser

1- Hasan Tekce 2- Ali Yusufoğlu
3- Mustafa Atasoy

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Yalova Şubesi Başkanı Mehmet Atakan başkanlığa seçilmesinden sonra dergimize şu açıklamayı yaptı: "Yeni Yönetime seçilen bizler, derneğimizin ana hedefi olan, Yunanistan'da yaşayan Batı Trakya Türklerinin Lozan Antlaşması ve diğer ikili antlaşmalarda öngörülen haklarının korunması için her türlü çalışma ve girişimlerde bulunmaya kararlıyız. Batı Trakya'da Yaşayan soydaşlarımızın insanlık hakları ihlal edildiği, asimilasyon politikası devam ettiği ve Türkler ikinci sınıf vatandaşlaş muamelesi gördüğü müddetçe, onları haklı ve yasal mücadelelerinde desteklemeyi görev kabul ediyoruz. Bu görevi yerine getirebilmemiz, sesimizi Türk ve Dünya kamuoyuna duyurabilmemiz için yapacağımız tüm faaliyetlerde herkesten destek gøreceğimize inanıyoruz."

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Yalova Şubesi'nin Yeni Yönetim kurulu toplu halde.

Foto:BTS AJANSI

Bulgaristan Türkleri Şiiri'nde Batı Trakya

Feyyaz Sağlam

Balkan ülkelerinde halen yaşamakta olan Türk Topluluklarının kendilerine özgü edebiyatları, -özellikle şiirleri- dikkatli bir incelemeye tabi tutulduğunda görülmektedir ki, Osmanlı imparatorluğu döneminde aynı siyasi birlige bağlı bu Türk topluluklarının edebiyatında da ortak bir çok özellik söz konusudur... Bugün Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya ve Yunanistan'da (Batı Trakya) yaşayan Balkan (Rumeli) Türkleri; farklı siyasi sistemlerde yoğun problemlerle dillerini, kültürlerini, varlıklarını sürdürmektedirler... Balkan ülkelerinde yaşayan Türk topluluklarının edebiyatları üzerine yapılacak araştırmalarda şı noltalar üzerinde hassasite durmakta büyük yarar var:

a- Balkan ülkelerinde yaşayan Türk toplumlarının edebiyatlarında ortak konular.

b- Bu Türk Topluluklarının edebiyatlarının birbirlerine yönelik dolaylı ya da dolayız etkileri.

Bu çerçevede Bulgaristan Türkleri edebiyatı ve Yunanistan (Batı Trakya) Türkleri Edebiyatı arasında, gerek halk edebiyatı gerekse çağdaş edebiyat metinleri arasında çok

sayıda mukayeseli incelemelerin yapılabilmesini belirtmek gerekiyor... Örneğin, 1984 yılı sonrası Jivkov döneminde Bulgaristan Türklerine uygulanan insanlık dışı baskilar; Batı Trakya Türk edebiyatında, özellikle millî şair Aliriza Saraçoğlu'nun çok sayıda sert üsluplu şiirinde kınanmıştır... aynı hasasiyetle Kıbrıs, Yugoslavya ve Azerbaycan Türkleri'nin de edebi tepki gösterdiklerini biliyoruz... Bu acı olay dışında; Rodop Dağları, Tuna Nehri vb. konularda iki edebiyatta da ortak konulu şiirlerin çok sayıda yazıldığını tespit etmek mümkündür... Kanaatimizce bu gibi benzerliklerin başı başına müstakil bir araştırma konusu olarak ele alınması gerekmektedir. Biz, bu incelememizde iki dörtlüğü sunmakla yetinelim.

"...

Karaorman'dan çıkarsın

Nice yerleri sularsın

Karadeniz'e akarsın!

Yaban elindesin Tuna..."

Aliriza Saraçoğlu(Batı Trakya)

".....

Güzel Tuna, mavi Tuna

Gözleri hep nemli Tuna,

Bizden uzak yaşamamın

Hicraniyle yashı Tuna..."

Lütfi Erçin (Bulgaristan)

Böylesine ortak konuların, duyarlıklarının da ötesinde Balkanlardaki bu iki Türk toplumunun halk edebiyatı metinlerinde de dikkati çeken benzerlikler sözkonusudur. Örneğin; Gümülcine'de Şafak degisinde tefrika edilen "Öyküleriyle Rumeli Türküleri" adlı yazında yer alan "Debreli Hasan" türküsünün sözlerini, kimi küçük değişikliklerle "Bulgaristan Türk Halk Edebiyatı Metinleri I" adlı

"At Martinini Debreli Hasan dağlar inlesin

Drama mahpusunda hasan dostlar dinlesin"

(Batı Trakya) 1

"At martini bre Debreli Hasan

dağlar inlesin

Drama Mahpusları'nda bre Debreli Hasan

İsmin söyleşin..."

(Bulgaristan) 2

Bulgaristan Türkleri'nden derlenen Türküler arasında yer alan "Durmam" başlıklı türküde ise "Yunan sana yar olmam" misrası sık sık tekrarlanmaktadır. Türkünün genelinde "Yunanlılardan sizlagma" duygusu belirginleşmektedir. 3

Çağdaş Bulgaristan Türkleri Şiiri'ni oluşturan metinleri bir arada incelediğimizde Bulgaristan Türkleri şairlerinin Batı Trakya'yı da şiirlerine konu olarak aldılarımı görmek mümkündür... Bazı şiirlerde Batı Trakya, "misra" halinde yer alırken; bazı şiirlerde daha geniş bir çerçevede ele alınmaktadır... Bu açıdan örnekleyebileceğimiz ilk şiir Kırcaali doğumlu şair Aliş Said'in "Yasu-Merhaba!" başlıklı şiiridir. Bir hudut askerinin savaş aleyhisi duygularını dile getiren bu şiirde Batı Trakya hududunda nöbet bekleyen askerin; "... Boyalar Gümülcine ovası..." diye seslendiği misra dikkati çekmektedir. 4 Ancak üzerinde esas durulması gerekli şiir metni, Mehmet Çavuş'un hazırladığı "20. yüzyıl Bulgaristan Türkleri Şiiri"

adlı Antolojide yer alan İzzet Dinç adlı şairin "Rodoplar" adlı şiiridir... 1890 yılında Kırcaali'ye bağlı Elmalı köyünde doğan şairin biyoğrafisinden; İlkokuldan sonra Gümülcine Rüştiyesi ve idadisi'ni bitirdiğini, 5 yıllık medrese öğreniminden sonra uzun yıllar Rodop köylerinde öğretmenlik yaptığıını öğreniyoruz... Şair, öğretmenliği ile beraber "Rodop" ve "Birlik" gazetelerinde sürekli olarak Balkanlarda Türk kültürünün yaşatılmasına büyük hizmetlerde bulunmuştur. 1950 yılından Türkiye'ye göç eden ve "halk ozanı" diye anılan İzzet Dinç, 1965 yılında vefat etmiştir. incelediğimiz şiirlerde Batı Trakya'da bulunduğu sürenin etkilerini rahathıkla görülebilten şairin; 1 Temmuz 1956 tarihli "Anayurt" gazetesinde yayınlanan "Rodoplar" adlı şiiri hemen hemen yarısında Batı Trakya'nın görkemli günleri şöyle anlatılmaktadır:

"Eteğinde uzanan
O mahsuldar ovalar
Hayatını kazanan
Nice mesut obalar.
Kucağına yaslanmış

Zevk-i sefa sürürdi,
Koç yiğitler orada
Sen ve şatır gülderdi.
O ne mutlu yer idi
Bilinmezdi o darlık.
Gümülcine, İskeçe
Rodoplar'ın incisi
Toprağında çıkışınca
Tütünün birincisi,
Kireççiler nerede?
O Kızılca mürselli
Bir altına satardı
Kilosunu besbelli...

....." 5

Arşivimizde bulunan materyalle oluşturduğumuz bu incelemede sonuç olarak; Balkan ülkelerindeki Türk toplumlarının edebiyatlarının mukayeseli olarak ele alınması halinde, çok ilginç tesbitlere ulaşılabilirliğini yeniden vurgulayabiliriz...

KAYNAKÇA:

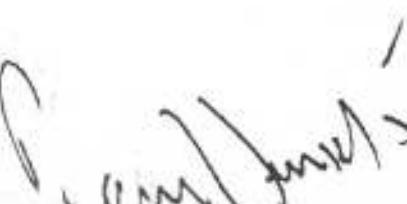
- 1- SALIM Reşit, "Öykülerle Rumeli Türküleri", Şafak, sf 10 s.8 Kasım 1990, Gümülcine, Yunanistan.
- 2- HAFIZ Prof. Dr. Nîmetullah, "Bulgaristan Türk Halk Edebiyatı Metinleri", C.I. Kültür Bakanlığı Yayınları, 1990, Ankara, sf. 205
- 3- Aynı, sf. 206
- 4- ÇAVUŞ Mehmet, "20. Yüzyıl Bulgaristan Türkleri Şiiri", 2. baskı, 1988, İstanbul, sf. 358
- 5- Aynı, sf. 103-106

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği'nin Fener Kilisesi önünde yaptığı eyleme destek mektupları

29 Ağustos, 1991

Sayın Tahsin Salihoglu,
 Batı Trakya Türkleri
 Dayanışma Derneği Genel Başkanı
 Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği
 Hacı Beşir Ağa Külliyesi
 Çağaloğlu-İstanbul
TÜRKİYE.

Batı Trakya'lı kardeşlerimizin din hüriyetlerine yapılan yakıksız ve anlamsız Yunan müdahalesini ve kardeşlerimize yapılmakta olan baskıyı, müslüman Türk Camiasına vakti şiddet hareketlerini KKTC'nin tüm halkı nefretle kınamaktadır. Kıbrıs'ta 107 Camimizi yerle bir eden, yıllarca Müslüman Kıbrıs Türklerine Kilise'nin irşasi ile yapmadık baskıyı bırakmayan, 16 günlük bebeklerimizi, doksanı : ihtiyaçlarımızı, ilkokul çağındaki çocuklarını kurşuna dizip toplu mazharlılığını gömen bir Bizans ruhu ile karşı karşıya bulunmaktayız. Bu baskı sizlere ancak birlestirecek ve güçlendirecektir. Yunan barbarlığını dünya eternitatem için girişimiz her mücadelede yanınızdayız.

Rauf R. DENKTAS
 Cumhurbaşkanı

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURIYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Lefkoşa : 29 Ağustos 1991

Sayı : _____

Sayın Tahsin Salihoglu,
Batı Trakya Türkleri Dayanışma
Dernekleri Genel Başkanı,
Hacı Beşir Tekkesi
Cağaloğlu - İstanbul.

Batı Trakya'daki soydaşlarımıza karşı uygulanan çagħdiġi baskuları ve zulmü protesto etmek ve Yunan Barbarlığına dünyanın ilgisini çekmek için başlattığınız haklı ve vakur eylemi gönülden destekliyoruz. Irkçı, yayılmacı ve bağınaz Rum-Yunan vahşetinin acılarını yıllar boyunca çekmiş ve bu acılara cesaret ve kararlılıkla direnmiş olan Kıbrıs Türk Halkı, Batı Trakyalı soydaşlarının trajedesini çok iyi anlamaktadır. Rum Ortodoks Kilisesi'nin çatısı altında planlanıp uygulamaya konan Megalo Idea saldıriganlığına yiğitçe direnen Batı Trakyalı soydaşlarımızın insanca bir ortamda yaşamak için verdikleri mücadelenin başarıyla sonuçlanacağına ve dünyanın çagħdiġi Yunan vahşetine kayıtsız kalmayacağına inanıyorum.

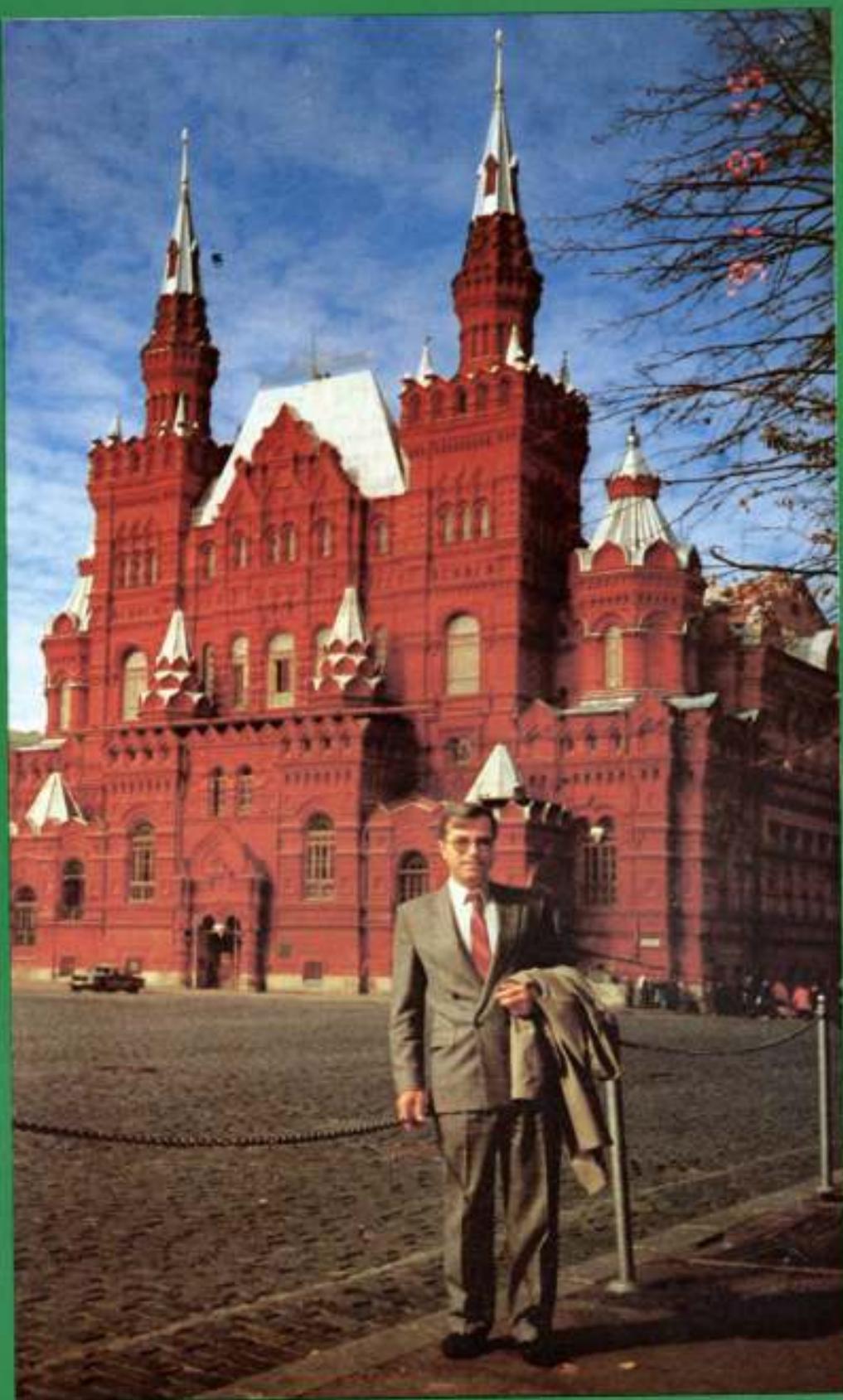
Şahsınızda, insanlık onuru için direnen tüm Batı Trakyalı soydaşlarımıza şahsın ve Cumhuriyet Meclisi adına başarılar, esenlikler ve mutluluklar dilerim.

HAKKI ATUN
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu'nun Yunanistan'ın Batı Trakya Türkleri'ne uyguladığı insanlık dışı baskıları protesto etmek amacıyla Frankfurt'ta yaptıkları yürüyüşten görüntüler.

Foto: BTS Ajansı

Batı Trakya Türkleri'nin Lideri Dr. Sadık Ahmet Yunanistan'ın Türk'lere yaptığı baskıları Moskova'da yapılan AGİK İnsani Boyut Toplantısı'nda dile getirdi.

Foto: BTS AJANSI